

SVJETSKI DAN HEPATITISA 2018.

- Eliminirajmo hepatitis, testiraj se i liječi -

Svake godine 28. srpnja se obilježava Svjetski dan hepatitisa. Cilj obilježavanja je podizanje svijesti javnosti o važnosti prevencije, rane dijagnoze i liječenja jer su virusni hepatitis i dalje veliki globalni javnozdravstveni problem.

Tema i poruke ovogodišnje kampanje obilježavanja Svjetskog dana virusnih hepatitisa SZO-a i Svjetskog saveza za hepatitis (*World Hepatitis Alliance*) su Eliminirajmo hepatitis (*Eliminate hepatitis*), Testiraj. Liječi. Hepatitis (*Test. Treat. Hepatitis*), Pronađi izgubljene milijune (*Find the Missing Millions*).

Okolo 325 milijuna ljudi u svijetu živi sa virusnim hepatitisom, a da 290 milijuna od njih to niti ne zna. Dakle, 9 od 10 zaraženih ljudi ne zna da su zaraženi! Bez pronalaženja nedijagnosticiranih i pružanja zdravstvene skrbi ljudi će se i dalje zaražavati i milijuni će i dalje patiti i umirati. Virusni hepatitis su odgovorni za 1.34 milijuna smrti godišnje.

Virusni hepatitis je akutna ili kronična zarazna bolest. Uzročnici su virusi hepatitisa A, B, C, D i E. **Virusi hepatitisa A i E** se prenose putem kontaminirane hrane i pića, oralnim putem i još se nazivaju „**bolest prljavih ruku**“. Češća je u zemljama niskog higijenskog standarda, a u Hrvatskoj se pojavljuje tek sporadično. Broj oboljelih od hepatitisa A bitno se smanjio u posljednjih 50 godina čemu su značajno doprinijeli poboljšani uvjeti života i uspješne preventivne mjere u održavanju osobne i komunalne higijene i sanitacije. Međutim, 2017. godine se povećao broj oboljelih od hepatitisa A kao rezultat međunarodne epidemije hepatitisa A. Hepatitis E se prijavljuje sporadično, obično u osoba koje su u profesionalnom kontaktu sa svinjama kao i putnika u endemske krajeve.

Virusi hepatitisa B, C i D se prenose zaraženom krvlju i izlučevinama. Infekcija virusima je često bez simptoma, tako da ostane neprepoznata i neliječena. Može uzrokovati cirozu i rak jetre i najčešći je razlog za transplantaciju jetre u Europi. U Hrvatskoj je učestalost hepatitisa B i C u općoj populaciji niska (manje od 1%). Učestalost je značajno viša u populacijama koje imaju veći rizik za hepatitis B i C (najveća prevalencija hepatitisa C je među osobama koje injektiraju droge). U Hrvatskoj je u prvih šest mjeseci 2018. godine, temeljem prijave zaraznih bolesti Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, od hepatitisa B oboljelo 39 osoba, a od hepatitisa C 50 osoba. Broj oboljelih od hepatitisa B je u Hrvatskoj u kontinuiranom padu nakon uvođenja cijepljenja protiv hepatitisa B u Nacionalni Program cijepljenja. Hepatitis B se može spriječiti cijepljenjem i uspješno se liječi kao i hepatitis C, ali za hepatitis C još uvijek ne postoji cjepivo. U Republici Hrvatskoj nema prijave hepatitisa D.

Prevenција u našoj zemlji uključuje edukaciju o rizicima i načinima zaštite, cijepljenje protiv hepatitisa B, osiguranje kvalitete krvi i krvnih pripravaka u sustavu zdravstvene zaštite, sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, nadzor nad invazivnim kozmetičkim zahvatima (piercing, tetoviranje), rad s populacijom korisnika droga.

Aktivnosti povodom obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa 2018. godine se, u organizaciji zdravstvenih ustanova i organizacija civilnog društva, provode diljem Hrvatske i obuhvaćaju brojne preventivne aktivnosti, koje promiču očuvanje zdravlja i prevenciju bolesti. Nacionalna javnozdravstvena edukativna kampanja „Eliminirajmo hepatitis C Sada!“ provodi se oglašavanjem plakata i letaka u domovima zdravlja i drugim zdravstvenim ustanovama, obrazovnim institucijama i udrugama. Na mobilnoj aplikaciji i internetskoj platformi „**sveohepatitisu**“ i **www.hepatitis.hr** se

moгу saznati sve informacije o rizicima i načinima zaštite od virusnih hepatitisa, a aplikacija nudi i mogućnost postavljanja pitanja stručnjaku i druge interaktivne sadržaje.

U zavodima za javno zdravstvo i organizacijama civilnog društva na petnaestak lokacija u Hrvatskoj dostupno je anonimno i besplatno savjetovanje i testiranje na HIV i hepatitis B i C. U našoj županiji se može testirati u Centru za dobrovoljno i anonimno savjetovanje i testiranje na HIV u Zavodu za javno zdravstvo Osječko baranjske županije, na adresi Franje Krežme 1, Osijek, svaki utorak i četvrtak od 15.00 do 18.00 sati.

**SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU
CST OSIJEK**